

teh razgovorov, z vsemi silami prizadevati, da se rešijo vsa vprašanja, ki se dotikajo rešitve te zadeve. Treba je računati s stvarnimi dejstvi. Gotovi kraji naše domovine so bili v preteklosti zemljepisno in kulturno ločeni in so živeli svoje posebno, narodno samobitno življenje ter se po 20 letih skupnega življenja še danes tako počutijo. S temi dejstvi je treba računati in zahtevati takšno rešitev, ki bo v okviru države uresničila njihove težnje in omogočila normalno skupno življenje. Rešitev mora biti

v vsakem primeru takšna, da Hrvatska dobi formalno in stvarno enakopravnost v mejah te državne skupnosti. Samo tako moremo okrepiti Jugoslavijo, njeno notranjo moč, pa tudi njeno odpornost in ugled v mednarodnem življenju. Če do takšnega pojmovanja in uspehov po 20 letih našega skupnega življenja ne pride, bodo nosili moralno odgovornost pred narodom in zgodovino oni, ki s svojim ozkim in enostranskim pojmovanjem onemogočujejo to veliko delo utrditve in notranjega miru.

sta se zavzela poslanca Franje Žebot in Mašič.

Poslanec Karel Gajšek je opozarjal pristojnega ministra, da se izboljšajo poštne prilike predvsem v obmejnih krajih.

V razpravo o proračunu trgovinskega ministra sta posegla poslanca Mirko Bitenc iz Celja in Karel Gajšek iz Marenberga.

Na skupščinski seji 10. marca je imel važen govor o gospodarski in politični samoupravi, ki je že sedaj mogoča, g. poslanec Marko Kranjc, ki je zaključil svoja izvajanja s pozivom: zgraditev banovinskih samouprav bi naj bila ena najvažnejših točk v končnem urejanju naše Jugoslavije!

Proračunsko razpravo je zaključila narodna skupščina v soboto pozno v noči po sprejetju proračunov za kmetijstvo, telesno vzgojo in socialno politiko.

V razprave o teh ministrstvih so posegli s posebnimi govori poslanci: Martin Stelblovnik, dr. Maks Sevshek in dr. Klar.

Proračun in potrebe Slovenije v skupščini

Narodna skupščina je s polno paro na delu, da prerešeta in odobri državni proračun, kateri stopi s finančnim zakonom v veljavo 1. aprila.

K postavkam posameznih ministrstev so govorili v preteklem tednu številni govorniki iz vladne večine in opozicije. V razprave so posegali s stvarno kritiko in z nujnimi zahtevami slovenski poslanci, ker prispeva Slovenija za državno gospodarstvo skupno 2.057.000.000 din. Od te velike vsote odpade na neposredne davke 423 milijonov, užitnina (trošarina) 151 milijonov, takse 164, carine 203, monopoli 266 in državno gospodarstvo 850 milijonov dinarjev. V primeri s skupnim državnim proračunom znači omenjeni znesek 16%, prebivalstvo Slovenije pa znaša v primeri s skupnostjo le 8%.

Naš banovinski proračun obsega vsoto 197 milijonov, torej niti 10%, kar prispevamo Slovenci letno v skupno državno blagajno.

Naši poslanci so zastavili vse moči, da bi dosegli iz proračuna čim več denarja za potrebe Slovenije. Za izboljšanje naših prosvetnih razmer se je potegoval v skupščini g. poslanec Teuerschuh iz Slovenjgradca. Obširna razprava je bila v zbornici o proračunu gradbenega ministrstva, kateremu načeluje g. minister dr. Miha Krek. Na žalostno stanje slovenskih cest sta opozarjala g. ministra poslanca dr. A. Ogrizek in Jožef Špindler, ki je spomnil skupščino, da je bila lani v Ljubljani konferenca za ceste in je poleg drugih visokih činiteljev prišel nanjo tudi sam minister za javna dela. Določili so petletko: cesto od Špilfelda skozi Maribor, v Ljubljano, na Sušak, v Zagreb, na Primorje. Pa je vse ostalo pri starem. Na konferenci so rekli, da je Slovenija vrata v Jugoslavijo. Obljubili so, da bodo iz milijardnega zneska modernizirali državno cesto št. II—Maribor—Celje—Ljubljana—Postojna. Pa se ni nič zgodilo. Cesta iz Maribora v Celje je že taka, da se avtomobilisti že kar vračajo, ko pridejo nanjo.

Naše samoupravne ceste so mnogo boljše kakor državne. Tu se vidi, koliko so vredne naše samouprave. Žal pa niti gradbeno niti finančno ministrstvo ni podpiralo naših samouprav, ki jih kruti centralizem zatira. Nadalje se je zavzel g. Špindler za potrebe Slovenskih gor, Pohorja in

Prekmurja, zlasti regulacije rek in uravnavo hudournikov v tem delu Slovenije. Predlagal je, naj se dovoli pet milijonov dinarjev za podporo za zgradbo cest v Slovenije.

O bednem stanju naših invalidov je govoril g. poslanec dr. Anton Ogrizek. Za težak položaj slovenskih železničarjev pa

Končnoveljavna odobritev proračuna

Finančni odbor je odobril posebna pooblastila v novem finančnem zakonu dne 12. marca. Dne 13. in 14. marca je sprejela tudi narodna skupščina amandman ali posebna pooblastila in je bil s tem novi državni proračun končnoveljavno sprejet in ga bo sedaj predelal še senat. Od amandmanov v finančnem zakonu omenjamo fond za narodno obrambo, kateri se bo kril s posebnimi dokladi na davke. Družine z večjim številom otrok bodo manj plačevale davkov. Zadruga ostanejo tudi za naprej proste davka. Banovinska tro-

šarina na obutev, ki se je pobirala doslej tudi od domače proizvodnje, se bo pobirala v dosedanjem obsegu samo od uvožene obutve. Zvezi fantovskih odsekov je zagotovljena podpora po milijonu dinarjev. V okviru fantovskih odsekov in deklinskih krožkov bodo smeli sodelovati tudi dijaki in dijakinja srednjih šol. Maribor dobi pomožno radijsko oddajno postajo. Ban dravske banovine prejme pooblastilo, da sme po zaslišanju banskega sveta izmenjati in denotiti uredb o vinskih redih z dne 20. junija 1928.

Iz raznih držav

Smrt romunskega ministrskega predsednika — novi šef vlade. V Cannesu ob francoski morski obali je umrl na pljučnici v začetku minulega tedna 70 letni Miron Cristea, poglavar romunske pravoslavne cerkve in ministrski predsednik. Dne 24. februarja se je pripeljal v Cannes na zdravljenje v spremstvu svojega nečaka škofa Emilijana. Na oddihu je nameraval ostati dva meseca, ker se je počutil slabo radi preobilnih poslov. Med potovanjem v Francijo se je patriarh prehladil, dobil pljučnico in je umrl v rokah svojega nečaka. Posmrtno ostanke blagopokojnega patriarha so 9. marca prepeljali iz Cannes v Milan in od tam v Bukarešto. V romunski prestolnici je bilo truplo patriarha na mrtvaškem odru do 14. marca in tu je ljudstvo v množinah izkazalo poslednjo čast. Pokopan je bil patriarh Miron v torek, 14. marca, z vsemi častmi kot poglavar romunske cerkve in ministrski predsednik. — Romunski kralj Karel je po smrti ministrskega predsednika imenoval za novega šefa vlade Armana Calinesca, dosedanjega podpredsednika vlade ter notranjega in vojnega ministra.

Francija bo volila novega predsednika. Novega predsednika francoske republike bo izvolila velika narodna skupščina dne 5. aprila.

Predsednik koroške Prosvetne zveze predstavljen na Predarlsko. Zadnjič smo poročali, da je bil razrešen kot profesor na gimnaziji v Beljaku g. dr. Tischler, predsednik slovenske Prosvetne zveze na Ko-

roškem. Dr. Tischlerja je predstavila oblast iz Beljaka na Predarlsko (Vorarlberg).

Petnajstletni oboroževalni načrt Poljske. Poljski sejm ali parlament je odobril izredni dodatni oboroževalni program, ki se bo izvajal v roku 15 let. V ta namen je določenih 1.200.000.000 zlotov ali 12 in pol milijarde dinarjev. Ti izdatki so neodvisni od vsakršnih rednih vojnih proračunov, ki znašajo povprečno zadnja leta osem in četrt milijarde dinarjev. Poljska je bila prisiljena, da se loti oboroževanja, ker jo oklepata Nemčija in Rusija s svojimi ogromnimi vojnimi izdatki.

Velike spremembe v avtonomni Slovaški. Predsednik češko-slovaške republike dr. Hacha je razrešil dolžnosti predsednika slovaške avtonomne vlade dr. Jožefa Tiso, gospodarskega ministra Pružinskega in ministra za javna dela ter promet Ferdinanda Durčanskega. Za predsednika slovaške vlade je bil imenovan Jožef Šivák, pomočnik predsednika češko-slovaške osrednje vlade. V novi slovaški vladi še ostane minister brez listnice Sidor, ki je istočasno podpredsednik deželne vlade in član osrednje vlade v Pragi. Praga je uradno razglasila, da je bila sprememba v slovaški vladi potrebna, da se ohrani enotnost druge češko-slovaške republike. Novi koraki pa nikakor niso naperjeni proti avtonomiji Slovaške. Ker je dovolila prejšnja slovaška vlada propagando za odcepitev Slovaške od skupne države, je češko-slovaško voja-

Pri neredni stolici, napetosti črev zaradi zapke prav odlično odvaja naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaostanke prebave, nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

štvo zasedlo slovaško prestolnico Bratislavo, nad katero je bilo proglašeno obsedno stanje. Orožništvo in vojska sta razorožila Hlinkovo gardo in nemške prostovoljce. Profesor Tuka, znani borec za samostojnost Slovaške, je bil aretiran s šefom slovaške propagande dr. Machom. V teku 10. marca so bili izdani dalekosežni vojaški ukrepi za vse važnejše kraje na Slovaškem. Medtem so se vršila pogajanja med Bratislavo in Prago. Plod teh pogajanj je sporazum, ki je napravil nekak most med avtonomističnimi zahtevami Slovakov in težnjami Čehov, da se ohrani skupna država. Zadnjo nedeljo je bila imenovana naslednja slovaška vlada: predsednik vlade dr. Karel Sidor, bivši podpredsednik osrednje vlade v Pragi; dr. Martin Sokol, predsednik slovaškega parlamenta, bo notranji minister; dr. Jožef Sivak, narodni poslanec, za prosvetnega ministra; Julij Stano, minister za zgradbe, promet, kmetijstvo in podpredsednik slovaškega parlamenta; minister trgovine je poslanec Peter Žatko, finančni je Aleksander Hrnčar, pravosodni pa Friderik Gejza. — V zvezi z dogodki na Slovaškem se je poostrišlo razmerje med Čehi in Nemci na Češkem. V Brnu in po drugih mestih Češke so v nedeljo češke

Pranje je postalo cenejše!

Sedaj pač lahko vsaka gospodinja pere s Persilom in Henkom ter tako izkoristi vse prednosti, ki jih nudita oba pralna pripomočka. Po danih navodilih, natisnanih na vsakem zavitku, dosežete brez mučnega miljenja perilo belo kot sneg. (Nobenega drgnjenja več).

Persil in Henko

jamčita za presenetljiv uspeh!

Novice iz španske državljanske vojne

Po pobegu Negrinove rdeče vlade

Zadnjič smo poročali, da je morala Negrinova rdeča vlada odstopiti. Negrin in 24 rdečih voditeljev z ministri in vojaškimi poveljniki so pribežali iz Španije v Francijo v letalih in od tam so odpotovali nekateri v Švico. Po pobegu Negrinove vlade je bila vzpostavljena v Madridu vlada narodne obrambe pod vodstvom vrhovnega rdečega generala in branitelja Madrida Miaja. Predsednik nove vlade je koj razglasil, da bo skušal doseči častni mir z generalom Francom. Miajev obrambni minister polkovnik Casado je sredi minulega tedna odpotoval v Burgos, kjer je začel pogajanja z generalom Francom za sklenitev premirja.

Kljub stremljenju po ukinitvi bratomornih sovražnosti je naletela Miajeva vlada na najhujši odpor pri komunistih. Prišlo je v Madridu do srditih pouličnih bojov, v teku katerih so se streljali s topovi in obmetavali z bombami iz aeroplanov. Miajevi pristaši so ujeli mnogo komunističnih častnikov in vojakov, katere so takoj potavili k zidu in jih ustrelili. V petek,

10. marca, so bile gospodar položaja v Madridu Miaji zveste čete. Kar ni bilo komunistov v pouličnih bojih pobitih, so bežali iz Madrida.

Odposlanec vlade narodne obrambe polkovnik Casado je prejel od generala Francica odgovor, da se on sploh ne pogaja z novo rdečo vlado in zahteva brezpogojno predajo, ker sicer bo naskočil preostanek rdeče Španije s svojo armado, ki samo čaka na njegovo povelje, da navali na Madrid in na Valencijo.

11 rdečih vojnih ladij, katere so bile v pristanišču Kartagena, se je predalo francoskim oblastem v Bizerti v afriškem Alžiru, katere so ladje pridržale v pristanišču, da jih bodo pozneje izročile generalu Francu.

Vrhovno poveljstvo nacionalne armade je razglasilo, da je od 9. marca dalje pod zaporo nacionalnega vojnega brodovja in letalstva vsa sredozemska obala, katere je še v oblasti rdečih. Vsako ladjo, katere bi si upala preko zapore, bodo Francove vojne ladje zajele, če bi se pa spustila v beg, bo potopljena.

Po krščanskem svetu

Zakonodaja in vera. Predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Franklin Roosevelt je že večkrat v svojih govorih in poslanicah poudaril, da mora biti vera in iz nje izhajajoča morala podlaga vsake prave, ljudstvu in državi koristne politike. Deset božjih zapovedi, tako je rekel Roosevelt, je politiku še bolj potrebnih kot pa zasebnemu človeku. Prosvetni minister Cvetkovičeve vlade Čirič pa je v svojem govoru v narodni skupščini v Beogradu med razpravo o proračunu prosvetnega ministrstva 7. marca izjavil, da mora vera biti podlaga tudi za zakonodajo. Govoril je namreč med drugim o prisegi narodnih poslancev, ki je določena v zakonu. V tej prisegi ni omenjeno ime božje. Zato

so poslanci, kakor je rekel minister Čirič, ki je prej bil predsednik verifikacijskega odbora, prisegli »na nič«. Ali je bilo potrebno, je vprašal minister Čirič, da se sestavlja prisega za poslance tako, da se ne izreka ime božje in da se zdi, da to ni narodna skupščina globoko vernega naroda, marveč skupščina samih brezbožnikov in ateistov? Dejstvo pa je, da je narod vdan svoji veri. Slovenci in Hrvati ljubijo rimsko-katoliško vero ter so globoko verni. Pravoslavna vera je imela pri Srbih v zgodovini tako sijajno vlogo, da je poleg verske postala tudi nacionalna svetinja. Tudi muslimani ljubijo svojo vero. Ali torej ne bi bilo naravno, da se tudi narodni poslanci zaprisežejo vsak po svoji

veri? V naši zakonodaji se res dogajajo čudne stvari. Namesto da bi zakonodaja vzela za izhodno točko vse to, kar je narodu sveto, je povzela to, kar ni izraz čustev vsega naroda, marveč samo nekaterih posameznih ljudi.

Izgubljeni otroci. Komunizem je nasprotnik družine, ker jo smatra kot nekako zapreko, ki stoji med državo in državljani, zlasti med državo in mladino. Zanj je družina samo neko koristnostno občestvo, ki se poljubno razdruži in razveže, ako menijo udeleženci ali samo en udeleženec, da nima od te zveze nobene koristi ali nobenega užitka. Otroci ne pripadajo družini, marveč prvenstveno državi. Kakšna je usoda mladine v komunistični Rusiji, je splošno znano. Brez sonca in brez sreče je življenje mladine po ruskih komunističnih zavodih, še nesrečnejše, prav strašno pa je življenje tistih otrok, ki se brez staršev klatijo okoli, ker niso bili sprejeti v državne zavode ali pa so iz njih ubežali. Kar je doživela in doživlja mladina v boljševiški Rusiji, isto je zadelo — radi vojnih razmer v še večji meri — tudi mladino v rdeči Španiji. Oslobojitev Španije iz krempljev komunizma je tej izgubljeni mladini prinesla odrešenje. Inozemski časniki objavljajo o usodi dece pod komunističnim režimom pretresljive podatke. Na tisoče in tisoče otrok se je klatilo okoli brez staršev po Kataloniji, zlasti po ulicah glavnega mesta Barcelone. Ti nesrečni otroci ne vedo, kje so jim starši, v premnogih primerih sploh ne vedo, ali imajo starše in kako se pišejo. Ko so nacionalistične čete zavzele Barcelono, so našle veliko število ubogih, zanemarjenih otrok. In prišle so plemenite španske žene in mladenke ter prevzele te zapuščene sirote v svoje varstvo. Najprej je bilo treba te uboge malčke očistiti umazanosti, nesnage, uši in bolh ter drugega mrčesa. To se je zgodilo po kopališčih in bolnišnicah. Nekateri so bili tako pohi mrčesa, da so imeli na koži po glavi polno krast. Ko so jih tako očistili, so jih namestili po raznih hišah in zavodih ter jim oskrbeli obleko in hrano za vsak dan. Krščanske žene in mladenke skrbijo za te zapuščene otroke z vprav materinsko skrbjo, ki je mali niso vajeni. In zato se jim odpirajo mlada srca. Pripovedujejo, kar znajo. Prav mnogi ne vedo imena